

Svet zachytený citom a rozumom

KATARINA ĎURKOVÁ

Fotografie nasnímané nevidomými deťmi sú náplňou výstavy s názvom **Videné - nevidené**, inštalovanej v rámci Mesiaca fotografie v Medzinárodnom dome umenia pre deti BIANE.

Nekladie si pritom za cieľ povýšiť svoj obsah na piedestál sveta veľkého umenia. Jej skutočnou ambíciou je osloviť, poeticky by sa dalo povedať „otvárať oči vidiacim“. Vzhľadom na šokujúci fakt, že autormi fotografií sú slepci je to určite náročná úloha. Diváci sem totiž určite prichádzajú často skôr zo zvedavosti, so zmesou predsudkov a skepsy a nemusia ani považovať podobný projekt za vôbec možný.

Najzávažnejším protiargumentom sú potom slová jedného z detských fotografov: „nemusím na to vidieť, všetko som si urobil sám. Zamerá som to sám, ja na to nemusím vidieť.“ Výrok hovoríci za všetko. Navyše kdesi medzi riadkami naznačuje nielen intuitívnosť a spontánnosť ako základné postupy tvorby, ktorými sa

fotografie stávajú príťažlivé, ale čiastočne to vypovedá aj o predmete fotografovania. Tým je „ich svet“ – dobre známe izby, pomyselné výhľady z okien, zachytenie momentov, situácií. Inak povedané, sú autentickou výpoveďou vtahujúcou do subtilného mikrosвета týchto detí. A prírodné, technické, či kompozičné nedostatky nie sú na škodu. Naopak, akoby vytvárali ďalšiu dimenziu, ktorá by sa možno dala nazvať umeleckým zámerom.

Daniela Horníčková, ktorá s deťmi pracovala a pripravila výstavu, na jej margo poznamenala: „Pre mňa sú ich práce predovšetkým tajomstvom. Provokujú moju zvedavosť, ako vyzereá skutočnosť zachytená citom a rozumom. Bez všeobecnej nadradenosti a kontroly oka, bez zraku vôbec.“ Napokon, veď práve v Exupéryho Malom princovi sa hovorí o tom, že skutočne možno vnímať iba srdcom, lebo to hlavné je pre zrak neviditeľné.

(Autorka je publicistka
a spolupracovníčka PRAVDY)